

Narine Abgarian s-a născut în 1971 la Berd, în Armenia, într-o familie de intelectuali, bunicul patern fiind supraviețuitor al genocidului armean. A absolvit Universitatea Lingvistică de Stat V. Briusov din Erevan, din 1993 mutându-se la Moscova. S-a remarcat cu un blog pe care l-a ținut mai mulți ani. Romanele și volumele sale de povestiri au impus-o drept una dintre cele mai importante voci ale literaturii ruse actuale. A cunoscut succesul internațional odată cu traducerea în peste 20 de limbi a bestsellerelor *Din cer au căzut trei mere*, distins, în 2016, cu Premiul Iasnaia Poliana, *Simon*, câștigător al Bolșaiia Kniga – Premiul cititorilor, și *Viața e mai dreaptă ca moartea*, toate trei traduse la Humanitas Fiction. În 2015 lui Narine Abgarian i s-a acordat Premiul Literar Aleksandr Grin pentru contribuția excepțională la dezvoltarea literaturii naționale, iar în 2020 *The Guardian* a inclus-o pe lista celor mai buni șase autori contemporani europeni. În 2022 s-a mutat din Rusia în Armenia natală, iar în prezent își împarte timpul între Armenia și Germania.

BUNICUL de Ciocolată

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Redactor: Ana Alfianu
Tehnoredactare și copertă: Andreea Dobreci
Corector: Marilena Brînzan

Tipărit la Bookart Printing

Șokoladniî deduška: Taina starogo sunduka

© Narine Abgaryan, 2018

Based on an idea by Valentin Postnikov

© Copyright © Irina Petelina, illustrations

The publication of the book was negotiated through Simona Kessler
International Copyright Agency SRL and Banke, Goumen & Smirnova
Literary Agency (www.bgs-agency.com).

© HUMANITAS, 2025, pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Abgarian, Narine

Bunicul de ciocolată: secretul vechiului cufăr /

Narine Abgarian; după o idee de Valentin Postnikov;

il. de Irina Petelina; trad. din rusă de Elena Drăgușin-Richard. –

București: Humanitas, 2025

ISBN 978-973-50-8750-0

I. Postnikov, Valentin

II. Petelina, Irina (il.)

III. Drăgușin-Richard, Elena (trad.)

821.161.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0723.684.194

NARINE ABGARIAN

Ilustrații de Irina Petelina

Traducere din rusă
de Elena Drăgușin-Richard

UNDE TE POATE DUCE TROLLSTIGEN, „SCARA TROLILOR“

„Scara trolilor“ este un drum foarte abrupt și plin de serpentine, care șerpuiește prin munții din ținutul norvegian Møre-og-Romsdal. Este unul dintre cele mai periculoase și frumoase drumuri din lume, care se încolăcește printre stâncile pieptișe și coboară tot mai mult, pe lângă ghețari, cascade și stânci acoperite de licheni, lăsând apoi în urmă tăcerea rece în care sunt învăluite piscurile munților trolilor, Trolltinden.

Dacă parcurgi drumul până la capăt, ajungi în orașelul Åndalsnes, care nu se deosebește defel de alte orașele din Norvegia. Este la fel de îngrijit, curat și frumos. Însă la marginea lui se află o casă de piatră cu etaj, care stă întoarsă într-o dungă față de vecini. Curtea e mică, aproape goală, dacă nu luăm aminte la tufișurile decorative plantate de-a lungul gardului scund. Acoperișul ascuțit e învelit cu șită, iar din hornul casei se învălătuțește fumul tot anul. Ferestrele sunt acoperite de draperii grele, iar ușa de la intrare arată atât de sumbră și neprietenoasă, că-ți vine să-ți întorci privirea.

Stăpânele casei, trei bătrâne, duc un trai izolat. Nu vorbesc cu nimeni și nici măcar nu dau bună ziua. Vecinii s-au obișnuit de mult cu asta și au încetat să le mai acorde atenție surorilor (căci bătrânele sunt surori bune). Pe cea mare o cheamă Helga, pe cea

mijlocie, Agnes, iar pe cea mică, Magda. Din casă ies foarte rar, numai ca să cumpere de mâncare sau să meargă la bancă. Câteodată mai primesc corespondență. Gustav Miller, poștașul din Åndalsnes, o lasă în pragul ușii. Bătrânele i-au interzis să sune la sonerie și să le întrerupă din treburi. Ce fel de treburi au surorile, *herr* Miller nu are habar, dar le îndeplinește cererea fără să crâcnească.

În ziua despre care vom povesti, surorile Paulsen primiseră două scrisori. Unul dintre plicuri era greu și plin de timbre, iar al doilea, foarte ușor, de parcă nu conținea nimic. *Herr* Miller l-a și scuturat un pic, să vadă dacă nu cumva e gol. Pe urmă, poștașul a lăsat scrisorile în cerdac și, după ce a închis portița în urma lui cu mare grijă, a plecat.

Magda tocmai pregătea micul-dejun, făcea o omletă. Așteptă până când poștașul dispăru în depărtare, și numai după aceea se duse să ia scrisorile. Nici nu aruncă bine o privire asupra lor, că se și grăbi către ușa pivniței, ținând strâns în mână plicul cel ușor.

Pivnița lăsa o impresie destul de sumbră: de tavan erau agățate mănunchiuri de plante uscate, prin colțuri atârnavau pânze de păianjen, iar singurul gemuleț era acoperit în întregime de un oblon de lemn.

Helga și Agnes se apucaseră de curățenie. De fapt, era rândul lui Agnes să facă curat în casă, iar Helga se ținea după ea, pentru că de vreo trei săptămâni cotrobăia întruna prin toată casa, căutând cine știe ce documente. Se pare că tocmai aici găsisese Helga în sfârșit ce căuta. Răsturnase cu fundul în sus o casetă veche, dăduse peste o mapă roasă, cu coperta imprimată în relief. Când Magda apăru în pragul pivniței, Helga tocmai examina o bucată mică de pânză pe care o scosese din mapă. Agnes mătura pe jos, mormăind înciudată. O deranja când n-o lăsau să facă curat în pace.

Helga răsucea în mâini descoperirea, fără să-i acorde atenție lui Agnes.

— Nu văd nimic în întunericul ăsta. Magda, adu o lanternă! îi spuse ea surorii sale.

— Mai bine veniți voi sus, am primit o scrisoare! răspunse Magda.

— Parcă n-am altceva de făcut decât să mă vântur de colo-colo! zise îmbufnată Agnes, dar lăsă mătura și începu să urce pe scări.

Helga o luă pe urmele ei fără să scoată o vorbă.

Magda rupse plicul și scoase din el o bucățică minusculă de hârtie. Era o telegramă. Mesajul era scurt, nu conținea decât câteva cuvinte: „Se pare c-am aflat ceva despre ei. Sun vineri seară. Așteptați semnalul“, citi ea cu voce tare.

Helga și Agnes nici măcar nu întrebă de la cine era telegrama. Smulseră foia din mâinile Magdei și o parcurseră din nou.

— Despre cine a aflat? întrebă Agnes.

— Poate despre copiii care erau cu Oscar la târg? Vă aduceți aminte de băiețel și fetiță?

— Niște copii revoltători! Magda strânse din buze. Foarte ne-educată. Ați văzut cum i se atârnavă de gât? Cum e posibil să se poarte atât de neînfrânat? La orfelinatul nostru ne-ar fi bătut cu nuiua pentru asemenea gesturi de afecțiune!

— Da, copiii din ziua de azi au scăpat complet de sub orice control, aprobă Helga. Că tot veni vorba, n-ar fi rău să îmbucăm ceva. Ce-avem la micul dejun?

— Aoleu, omleta! se plesni Magda cu palma pe frunte.

Din spatele ușii închise a bucătăriei ieșeau valuri de fum. Omleta rămasă pe foc se făcuse scrum. Helga deschise repede larg fereastra, Agnes apucă tigaia de pe foc, o aruncă în chiuveță și dădu drumul la apă. Sigur nu fusese cea mai bună idee, pentru că din tigaia încinsă se ridică un nor des de aburi, care umplu întreaga bucătărie.

— Neroadă mai ești, tuși Magda.

— Neroadă ești tu! se rățoi Agnes. Nu tu ai ars omleta?

— Dar tu de ce ai pus apă în tigaia încinsă?

— Dar tu...

— N-avem vreme de certuri! strigă Helga la surorile ei. Magda, spală tigaia și fă altă omletă! Iar tu, Agnes, deschide ușa de la intrare să se facă curent și să aerisim casa.

Peste cincisprezece minute, dezastrul din bucătărie era înlăturat, iar surorile luau un mic-dejun cu omletă, sandviciuri cu somon și cafea neagră. Afară era o dimineată frumoasă de august. Dinspre fiord sufla un vânticel proaspăt, soarele strălucea pe cer, iar vârfulurile munților trolilor se pierdeau prin troienele de nori albi ca zăpada. Dar surorile nu observau nimic din toate astea. Stăteau la masă, reci și fără urmă de zâmbet pe buze, și-și mâncau micul-dejun sărat și piperat.

Pe stradă trecu mica furgoneta cu înghețată, anunțată de cântecelul ei vesel. Magda o urmări cu o privire înțepată, dar nu spuse nimic.

Deodată, Agnes își aminti de peticul de pânză găsit de Helga în pivniță.

— Apropo, ce-ai făcut cu chestia pe care ai găsit-o? întrebă ea.

— A, da! Stai așa... Helga se duse grăbită în holul de la intrare.

În câteva clipe se întoarse și puse pe marginea mesei obiectul găsit în mapă. Era un mic portret. Vopseaua se întunecase din pricina vechimii, era plină de crăpături și pe alocuri se cojise, dar la lumina puternică a zilei se deslușea chipul unui bărbat cu barbă roșcată. Dacă imaginea n-ar fi fost atât de veche – căci părea să aibă peste două sute de ani –, ai fi putut să afirmi cu siguranță că era portretul bunicului Oscar.

— V-am spus eu că l-am mai văzut undeva! mârâi victorioasă Helga.

Cuprins

Capitolul 1	
UNDE TE POATE DUCE TROLLSTIGEN, „SCARA TROLLUROR“	5
Capitolul 2	
ÎN CARE ÎNCEPE SĂ SE ÎMPLINEASCĂ PREZICEREA	12
Capitolul 3	
DRUMUL CĂTRE TRONDHEIM	21
Capitolul 4	
CASA BUNICULUI DE CIOCCOLATĂ	27
Capitolul 5	
SURORILE FAULSEN ȘI PLANURILE LOR PERFIDE	32
Capitolul 6	
ÎNCEP AVENTURILE!	35
Capitolul 7	
SATUL VIKINGILOR	40
Capitolul 8	
HARABABURĂ	53
Capitolul 9	
MARELE MISTER (POVESTEA BUNICULUI DE CIOCCOLATĂ)	57

Capitolul 10	
NGRII DE FURTUNĂ SE ADUNĂ	64
Capitolul 11	
ACȚIUNI DECISIVE	69
Capitolul 12	
SE PARE CĂ S-A GĂSIT O IEȘIRE	79
Capitolul 13	
MAGIA SE ÎNTOARCE?	87
Capitolul 14	
VICTORIA	94
Capitolul 15	
DE ÎNCHEIERE	99

